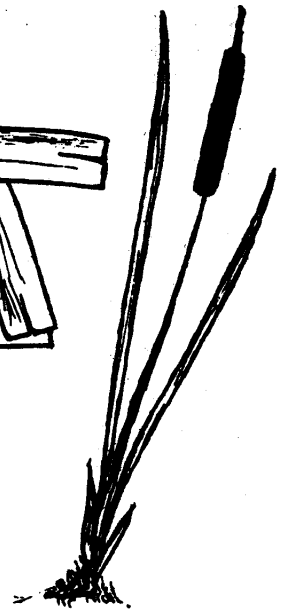

SURVIVAL

NEWS

SURVIVAL KILLAN KUULUMISIA

KESÄKUU 1982 2/82

PUHEENJOHTAJAN PAISTA

SURVIVAL KILLAN KANTAATTI

Mika onkaan joukko kumma, keitä siinä lieneekään, kaulassansa liina tumma, outo hohde katseessaan. Joen pienen kaislikossa, lehdossa ja rantamail, :, :vaeltavan näät heidän noissa tavoitteena Survival:,:	Tieto,taito joka säässä, tehdä tahtois väärin en, usein niinkuin langan päässä riippuu henkiinjääminen. Koti joskus kuusen alla, havuteetä pakissa. :, :Ruokaa löytyy kaikkialla, metsä täynnä murkinaa:,:
--	---

Sävel: Tänään en voi luokses tulla Sanat: Peritti J. Saanilahti

Hyvää kesää

Tässä Newsissä julkaistaan kaikille jo kyllä postitetut Oltermannin tiedotteet niin etteivät ne varmasti pääse jäämään unhoon:

Survival taitomerkki
Survival merkki Alempitaso
Ylempitaso

Föreningen för Förhistorisk Teknologi

Seuraavat ajatukset ovat tutkimuslaitoksen työn perustana

Samoin julkaistaan uudelleen jäsenluettelo 1/82

(se on jo varmaan nyt vanhentunut osoitteiden osalta)

Ja onhan tässä uusiakin tiedotteita, tietoja ja informaatiota joten luepa huolellisesti ja työnnä talteen.

Seuraava News ilmestyy 23.07. ja tullaan jakamaan kaikille testin osanottajille sekä postittamaan jäsenluettelon mukaisesti.

Kirjoittakaapa nyt ahkerammin ja lähettäkää toimitukselle osoitteeseen

Erkki Malin	Eerikinkatu 20 B 25	(juhannuksen jälkeen
	10100 Helsinki 10	Linnanherrantie 7 C 13
		00950 Helsinki 95

t.toimitus

Survival Kilta ry Nimitykset

Oppilaat:

Kaikki joiden nimi ei tässä listassa esiinny

Kisällit I lk : Sakari Aalto Jari Haapala Jari Koivisto Erkki Malin Veikko Nenonen Mestarit : Raimo Malin Pentti Saanilahti Pekka Salonen Iiro Kakko	Kisällit II lk : Pentti Heikkinen Juhani Isaksson Pia Kuivalainen Jouni Kujansuu Jaana Louhimo Eliisa Maula Anu Myllyniemi Heljä Mäki-Hokkonen Outi Terho Kirsti Tuominen Tarkastusmestarit : Turkka Aaltonen Oltermanni : Kokenein tarkastusmestari
--	--

No no.Meni pahasti pieleen.Ketään ei ole tarkoitus loukata eikä liioin alentaa. Tiedän että uusia nimityksiä on suoritettu, mutta kun en ole niistä täysin varma.Viimehetken tiedot puuttuvat minulta. Älähtäkää. Vaatikaa OIKEUTTA.Ja jos nimitys ei ole muuttunut,onsiistässäoikeinpaitsi Iiro,niin miksei ole? Tämä lista on nimittäin vuodelta X9XX 1979. Selvittäkää oma nimityksenne ja valittakaa toimitukselle. Seuraavassa Newsissa julkaistaan paikkansapitävä lista.

t. toimitus

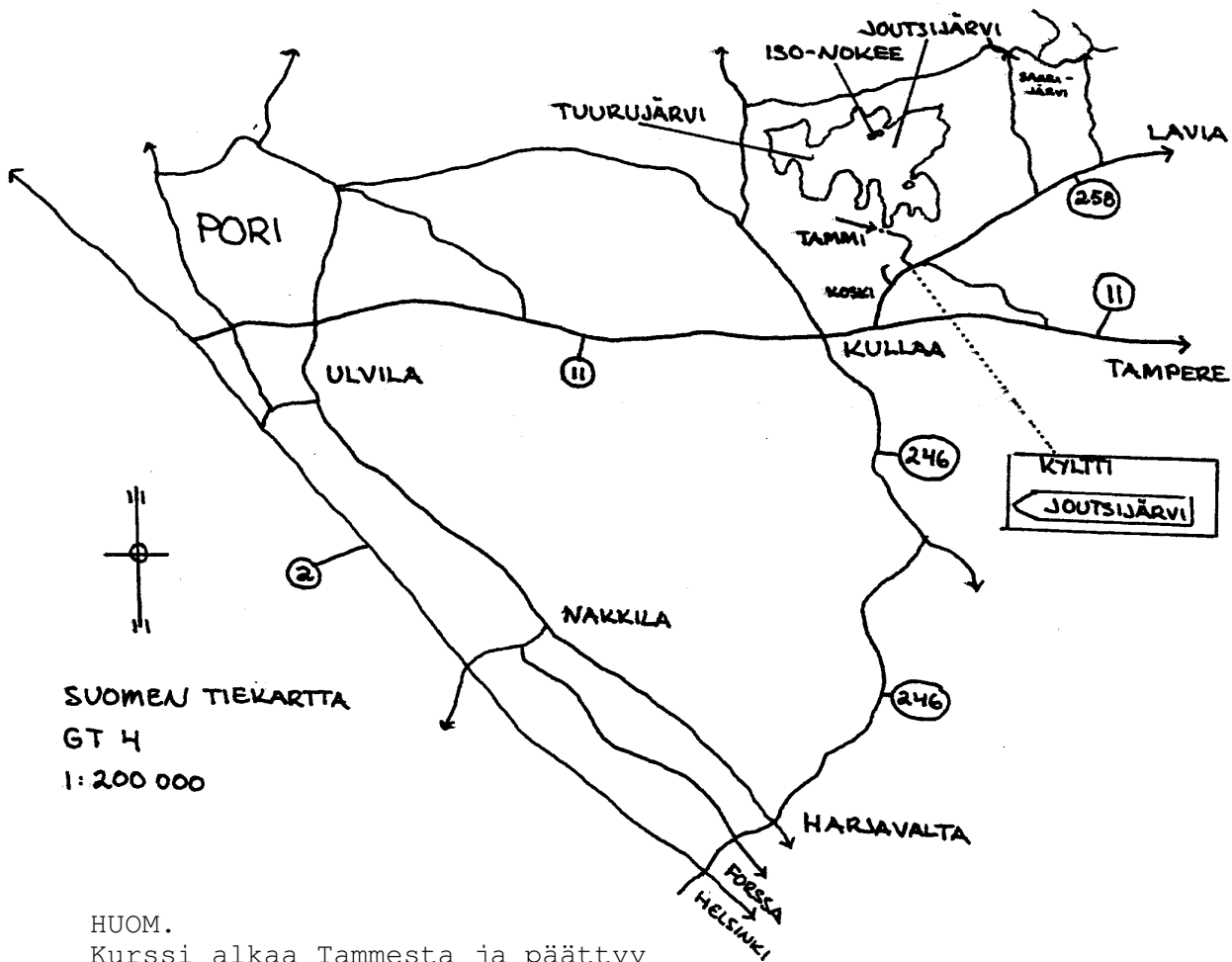
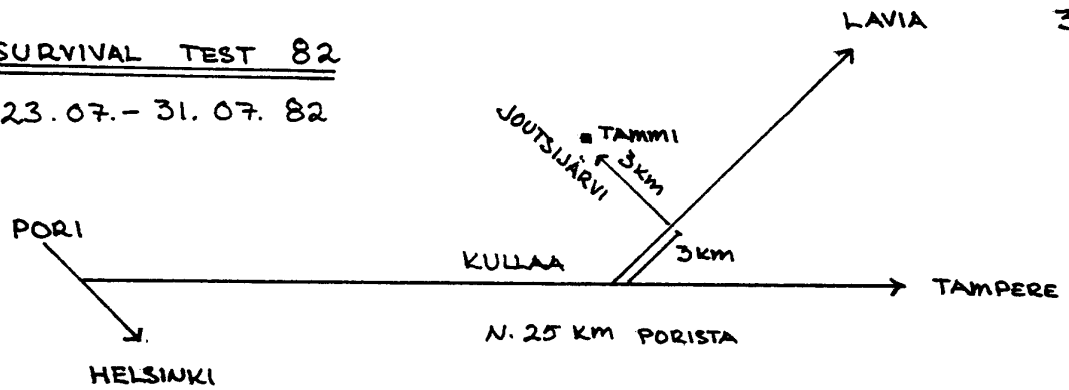
Killan jäsenten suorittamat karhunhampaat v. 1981
 nro 132, Juha-Pekka Rauhalahdi
 nro 115 liro Kakko

onnitteleimme

X SURVIVAL TEST 82

23.07. - 31.07. 82

3.

SUOMEN TIEKARTTA
GT 4
1:200 000

HUOM.

Kurssi alkaa Tammeesta ja päättyy

myös Tammeen

Kurssin jälkeen saunotaan Tammissa 31.07. iltapäivällä

Matkavaatteet ym. ylimääräiset tavarat voidaan jättää Tammeen, samoin autot tai polkupyörät

Kurasilaiset vaeltavat Tammeesta Iso-Nokeen saareen, veneitä on käytettävissä kaksi sekä mahd. kanootti

Kouluttajat /vierailijat, lehdistö) pääsevät lähelle omilla autoillaan

SURVIVAL TEST 82 Kutsu kouluttajille

Tämän ilmestyessä on tiedossa seuraavat asiat:

-koko testin ajan paikalla ainakin: Erkki Malin, Raimo Malin
Turkka Aaltonen

-kouluttamassa osan ajasta: Jim Mustonen, Iiro Kakko, Sakari Aalto
Veikko Nenonen

-järjestelyistä Porissa vastaa osittain Sakari Aalto ja testin aikana
Pentti Haapakorpi

-ei pääse mukaan ilmoittaneita: Esa Ylivaara, Eliisa Maula, Pentti
Saanihahti? Jari Haapala? Jari Koivisto?

Kaipaam nyt tietoa:

-oletko tulossa X Survival Test 82 :lle, et olleenkaan, koko ajaksi,
osaksi aikaa (milloin), käymään (milloin)????

-omin kulkuneuvoin vai mahd. yhteiskuljetuksella Porista 23.7.82 ????

Vastaa siis pikaisesti vaikkapa postikortilla osoitteeseen

Erkki Malin Eerikinkatu 20 B 25

00100 Helsinki 10

(juhannuksen jälkeen osoitteeni on Linnanherrantie 7 C 13

00950 Helsinki 95

puh. 321199)

Voisitko pitää mistään seuraavista koulutustilaisuuden tai -esitelmän
la valmistella sitä perusteellisesti ennen kurssia:

kasviluennot (Turkka)

saviastioiden valmistus

ensiapu (Sakke)

kalojen pyydystäminen ja valmistus

sienet

tulien tekotavat

hypotermia (Eki)

työkalut

varusteet

leivän valmistus

pelastuspakkaukset

jalkineiden valmistus (Rami)

suunnistus

vesi

muurahaisten munitus

vaelluksen johtaminen

kanan ja kanin valmistus

riukuloiden pystyttäminen ym.

ansat (Rune?)

~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

ruokailuvälineet: valmistus

jokin muu

majoitteet

risulautta, donitsi

jousipyssy

Oltermannilla on asiaa...

Survival taitomerkki

Killassa on ollut 30 useamman vuoden suunnitteilla partiolaisille tarkoitettu taito tai harrastusmerkki. Vaatimukset ovat olleet kerran 30 näytilläkin SP:n luonto ja retkeilyjaoksessa mutta palasivat takaisin täsmentämistä varten. Tätä työtä varten valittiin useita eri henkilöitä jotka kuitenkin eivät saaneet juuri mitään aikaiseksi. Nyt on mestarineuvosto saanut merkin vaatimukset valmiiksi ja ne ovat nähtävillä tässä ja nyt. On yksin omaan SP:n asia hyväksyttäväkö vaatimukset sellaisenaan vai ei.

Merkin taustasta voidaan kertoa, että sen esikuvana on käytetty BSA:n vastaavaa merkkiä. Amerikkalaisilla partiopojillahan kyseinen merkki on ollut parikymmentä vuotta käytössä.

Tarkoitus ei ole vesittää varsinaisen Survival Testin merkitystä pikemminkin päinvastoin. Jo tänä kesänä onkin tarkoitus, että Testillä tosiaan on henkiinjäämistunnelmaa toivottavasti ei aivan yhtä paljon kuin vuonna 1974 jolloin neljä henkilöä poistui erilaisten teko-tyiden perusteella päivää ennen testin loppumista. Koulutustavoitteita Testeillä ja Killan sisäisessä koulutuksessa ei missään tapauksessa aiota helpottaa. Vaikka jo nyt tavoitteet ovatkin olleet suurelle osalle liian korkealla on mestarineuvoston kanta; parempi vähän mutta hyvää. Kiltta ei ole mikä tahansa tusina yhdistys vaan yhdistys jossa kovalla työllä ansaitaan arvoasteet. Yksi tällainen pullonkaula-alue on kasvienlajituntemus tai sen puute. Kukaan meistä ei ole liian vanha tai oppinut etteikö voisi ^{itseään} ~~itseään~~ niskasta kiini ja suorittaa seuraavan koulutusasteen.

Jos ja kun kesällä 1983 järjestetään ensimmäinen yhteinen Testi SP:n kanssa tarvitaan päteviä kouluttajia nimenomaan kasvipuolella. Ja nämä naamat tullaan huomaamaan vastaisissa tilanteissa. Samoin jos muodostetaan jokin yhteistoimintaelin SP:n organisaatioon ei sinne ole mitään asiaa henkilöillä jotka eivät ole osallistuneet Killan sisäiseen jatkokoulutukseen, olipa hän kuinka kova aktiivipartiolainen tahansa. Mestarineuvosto ei halua kenenkään "partiopolitikon" käyttävän sitä minään ponnahduslautana ylempiin virkoihin partiotoiminnassa. Ymmärtäkää hyvät ihmiset, että luonnonmuonien tuntemus on se ainoa erikoisala joka pitää Kilttaa pystyssä. Tavallisia eräasiatuntioita on kaikki ulkoilujärjestöt pullollaan. Nyt pitää kaikkien toimia ripeästi koulutusasian eteen.

Oltermanni

Survival merkki

Alempitaso

1. Osaat sitoa pintahaavoja tilapäissidetarpein.
2. Tiedät mitä varusteita hyvän hätäpakkauksen tulisi sisältää.
3. Tunnet tapoja sytyttää nuotio ilman tulitikkuja.
4. Osaat yleisimmät hätämerkit.
5. Tunnet erilaisia talvi ja kesäkäyttöön sopivia hätämajotteita.
6. Tunnet 5 kauppasientä ja 5 syötävää luonnonkasvia.
7. Osaat turvallisesti käyttää puukkoa ja valmista sen avulla käyttökelpoisen puulusikan.
8. Tunnet tavan määrittellä ilmansuunnat ilman kompassia ja ajan ilman kelloa.
9. Osaat valita oikeat varusteet vaellukselle eri vuodenaikojen mukaan.
10. Osaat käyttäytyä oikein eksymistilanteessa.

Survival merkki

Ylempitaso

1. Osoita osaavasi hoitaa henkilökohtaisen hygieeniasi ja ensiavun maastossa poikkeuksellisissa olosuhteissa tilapäisvälinein.
2. Valmista pieni hätäpakkaus ja selosta tarkasti miksi jokainen varuste on mukana siinä.
3. Näytä miten sytytät nuotion ilman tulitikkuja. Tunnet myös neljä muuta tapaa sytyttää tuli ilman tulitikkuja.
4. Tunnet ja osaat antaa yleisimmät hätämerkit.
5. Valmistat vain puukkoa ja luonnontarveaineita hyväksikäyttäen suojan itsellesi ja vietät siinä yön.
6. Tunnet 10 syötävää sientä sekä luonnonkasvia 7 yleisimmän metsämarjan lisäksi, osaat myös valmistaa ruokaa niistä.
7. Tunnet kalat ja pikkuriistan sekä niiden pyynti ja ruoanvalmistus tapoja ilman keittoastioita.
8. Osaat valmistaa leiriuunin ja paistat siinä vihannesleipää, kala tai liharuokaa sekä nautit tällä aterialla luonnonteetä.
9. Tunnet 5 erilaista pintaveden puhdistus keinoa.
10. Osaat valmistaa seuraavat varusteet luonnonmateriaaleista; kantokehys, lumikengät, "donitsi", pajumerta ja kaha.
11. Pystyt määrittelemään ilmansuunnat ja kellonajat kolmella eri menetelmällä kummatkin.
12. Tunnet hypotermian ja tunturipsykoosin vaarat ja ehkäisyn.
13. Osaat valmistaa lumimajoitteen ja yövyt siinä.

Föreningen för Förhistorisk Teknologi

Kiltamme ruotsalainen jäsen Lars Fält on kertonut Oltermannille mielenkiintoisia uutisia Ruotsista. Östersundissa on perustettu tutkimuslaitos keräämään, tutkimaan ja tallentamaan esihistoriallista teknologiaa. Se dokumentoi ja opettaa vanhoja työ ja valmistusmenetelmiä. Laitos on yhteistyössä Umeån yliopiston ja Jämtlandin läänin museon kanssa. Tutkimuslaitoksen johtaja Tomas Johansson on jo 15-20 vuotta tutkinut ja harrastanut alaa. Hän on valmistanut vain vanhoja menetelmiä hyväksi käyttäen kiviaseita ja työkaluja. Käsitellyt nahkaa primitiivisin muokkausmenetelmin ja luisia naskaleita sekä äimiä hyväksi käyttäen ommellut hirvensuonilangalla itselleen vaatteita ja jalkineita. Johansson sytyttää tulen puisella tuliporalla tai itsetakomillaan tuluksilla yhtä helposti kuin me tulitikuilla. Hän valmistaa Jousia ja nuolia primitiivisin työkaluin ja käyttää jousissa suonijännettä. Nuolet on varustettu piikivikärjin. Johansson on siis alan huipumies pohjolassa vain Olavi Paateri voi antaa hänelle vastusta tiedoissa ja taidoissa.

Teknologian kehitys on ollut valtavan nopeaa kun ajattelee, että ihminen on olemassa olonsa aikana 98% elänyt keräilytalouden tasolla. On täysin virheellistä jos ajatellaan, että kivikauden teknologia on yksinkertaista ja helppoa. Johansson on kokeiluissaan osoittanut, että kivikirveen hiominen vie aikaa 14 vrk:tta. Hän on myös arvioinut, että hyvältä metsästäjältä kului 15 vuotta oppiakseen pyyntitaidot. Keski-ikä silloin miehillä arvioitiin silloin olevan n.35 vuotta.

Kivikaudessa ihminen eli yli 2 milj. vuotta. Tulentekotaidon on ihminen hallinnut vasta 500.000 vuotta. Ruotsiin tuli ensimmäinen asutus 12.000 vuotta sitten ja 6000 vuotta sitten alkoi Etelä-Euroopassa varhainen pronssikausi.

Vuonna 1981 Jamtlin ulkoilma museossa oli kesä-elokuussa viisi teemaviikkoa jotka käsittelivät koivua tarvepuuna, sepäntyötä, Jamtiantilaisia ruokia, Kotikutoisia tekstiilejä ja Vanhan aikaisen talon ja talonpidon toimintoja.

Oli myös lyhyempiä kursseja kutomisessa, kehräämisessä, juripunontatyössä, kasvivärjäyksessä, köydenpunonnassa ja tuohitöissä sekä tunnbröd-leivän leivonnassa. Sunnuntai 5.6.81 oli kivikaudenpäivä.

Oltermanni toivoo saavansa seuraavaan Newsiin tämän kesän ohjelman ja huomauttaa, että me suomalaisetkin voimme liittyä tähän yhdistykseen.

Tasapuolisuuden vuoksi on kerrottava, että ruotsalaisten yhdistys ei ole ainoa samansuuntainen yritys. Myös N:liitossa ja USA:ssa on ollut jo hyvän aikaa kiinnostusta aivan samoihin asioihin.

Leningradissa on olemassa alkukantaisen tekniikan laboratorio. Eräs sen tutkijoista prof. Sergei Semenov on julkaissut useita alasta kertovia kirjoja joita on julkaistu myös Englannissa, USA:ssa ja Japanissa. Kaksi kuuluisinta kirjaa ovat nimeltään Alkukantainen Tekniikka ja Tekniikan Kehitys Kivikaudella kolmas on Maanviljelyn Synty. Ne ovat muodostuneet menestysteoksiksi

Semenov työtovereineen järjesti myös lukuisia kokeita joissa valmistettiin kivikauden työkaluja ja työskenneltiin niiden avulla. Valmistettiin aseita, astioita, kankaita, veneitä ja harjoiteltiin tulentekoa. Näiden kokeiden on sanottu mullistaneen muinaistutkimuksen.

Yhdysvalloissa on 30 kauan harrastettu samanlaista toimintaa. Kaikki alkeistasoa korkeammat survival-ihmiset tuntevat hyvin Ishin tarinan. Useissa yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa on miehiä jotka ovat erittäin taitavia piikiviseppiä ja alkeellisen teknologian taitajia.

Ruotsin tapaan on ollut kiinnostusta asiaan N:liitossa, USA:ssa ja Ranskassa, esimerkiksi englannin kielistä kirjallisuutta on maailmalla runsaasti eikä tarvitse matkustaa Tukholmaa kauemmaksi sitä hankkimaan.

Meitä Kiltalaisia ehkä kiinnostaa kaikkein eniten henkiinjäämiskurssit joita USA:lainen Bringnam Young yliopisto Utahissa Provon kaupungin läheisyydessä järjestää. Näillä kolmiviikkoisilla kursseilla eletään alueen alkuperäisväestön ute ja paiute-intiaanien mallin mukaisesti. Heimot elivät kivikaudentasolla olevassa keräilytaloudessa. Elämäntapansa he olivat kehittäneet huippuunsa Ja tulivat hyvin toimeen ankarissa ympäristöolosuhteissa.

Seuraavat ajatukset ovat tutkimuslaitoksen työn perustana.

- tutkia esihistoriallista teknologiaa
- säilyttää vanhoja käsityötapoja ja menetelmiä
- informoida ja levittää taitoja vanhimman teknologian kohdalla
- tekniikka on tärkeä ihmisten yhteinen kulttuuriomaisuus, tietämys entisajan taitavien rakentajajien, taiteilijoiden ja kaikkien muiden käsityöläisten suuresta ammattitaidosta ja harvinaisten työmenetelmien hallinnasta on vielä tänäänkin tärkeää säilyttää
- vanhemman teknologian perusteiden osaaminen saattaa tulla elintärkeäksi ihmisille jotka ovat jääneet henkiin tulevan suursodan helvettien jälkeen, he tulevat yhtäkkiä heitetyksi pimeään keskiaikaan, ihmisten tulisi tanaankin hallita tekniikkaa tulla toimeen yksinkertaisilla työkaluilla ja menetelmillä, tarvitaan eräänlainen Noakin Arkki säilyttämään vanhaa teknologiaa.
- nykyajan keksinnöt ja työmenetelmät ovat hyviä, mutta vanhoja ei saa välittömästi hylätä ja unohtaa
- vanhoista menetelmistä saattaa olla suurta apua ratkaistaessa tämänpäivän ongelmia, nykyinen ajattelutapa voi olla niin vastakkainen, etteivät vanhat menetelmät juolahtaisi mieleenkään
- esihistoriallisen teknologian taitamisen ja ymmärtämisen avulla aukeaa suuremmat mahdollisuudet analysoida ja tulkita historiallisia asioita ja arvoja sekä sen ajan ihmisten jokapäiväistä elämää.

Laitos jota Esihistoriallisen Teknologian Yhdistys ylläpitää ja johtaa järjestää myös kursseja Umeån yliopiston kanssa arkeologian opiskelijoille, jatkokursseja opettajille sekä kaikille halukkaille kansankorkeakoulun tapaan. Yhdistyksellä on jäseniä jo yli 300 ja vuosimaksu on vain n. 30 Rkr.

Jämtlandin museossa on järjestetty lapsille jo useana perättäisenä kesänä onnistuneita opetustapahtumia joissa heille on demonstroitu kivikauden elämää ja johon he ovat ottaneet osaa elämällä muutaman päivän metsässä kivikauden ihmisten tapaan.

Toimintaa Provossa Johtaa Larry B. Olsen joka on koko elämänsä pyhittänyt intiaani-tavoille ja taidoille. Näitä hyvin vaativia kursseja arvostetaan suuresti koko maailmassa. Kiltamme jäsen Rune Back on juuri yhteydessä kyseiseen yliopistoon ja odotamme lähempiä tietoja miten jo 1966 aloitettu survival-toiminta nykyään elää ja voi. BBC televisioi pari vuotta sitten sarjan rautakauden kylän elämästä. Suomessa henkilöt jotka valitsevat ohjelmia katsottavaksemme pitivät sitä liian pitkävetenä eikä sitä kelpuutettu ohjelmistoon. Mutta sen sijaan on paljon muuta katseltavaa. Kyseisten henkilöiden henkisen elämäntaso on suoraan verrannollinen kivikauden televisio-ohjelmien tasoon.

Kuten huomaatte on Killankin kurssella vuosien mittaan puuhattu paljon alkeellisen tekniikan parissa. Olemme valmistaneet verkkoja, rukkasia, makkasiineja, uuneja, savustamoita, hätäkanootteja, lauttoja, puulusikoita, jousipyssyjä, keihäitä, atraimia, puukkoja, katolaitteita, juustomuotteja, katiskoita, pyydyksiä ja ansoja. Ruoka touhuja ei tohdi alkaa edes lueteloimaankaan. Saman suuntaista toimintaa on siis harrastettu.

Mitä tämän kesän testillä tapahtuu on vielä salaisuus mutta on takeita siitä, että merkittävä ja reipas testi on tulossa.

Porin puolessa alkaa erään lippukunnan tarkemmin Porin Metsänkäviiöitten turvekammin rakennus jota on killankin jäsenten mahdollisuus tulla avustamaan. Tarkoitus on pitkälti mahdollisuuksien mukaan toimia esihistoriallisen mallin mukaan. Oltermanni parkitsee hirvennahkaa juuri kesää varten intiaanien raakaparkitus menetelmällä. Jos homma onnistuu hyvin News kertoo siitä tarkemmin. Saadaksemme lisää kokemuksia alkeellisestä tekniikasta täytyykin kääntyä Timo Vainion puutavarafirman puoleen jos saisimme edullisesti aineet veneeseen joka valmistetaan ostajakki-tyliin kirveellä veistetyistä lankuista kuusenjuurilla ompelemalla. Siinä sitä riittäisi testillä ahertamista.

Jos aihe alkoi kiinnostamaan kannattaa lukea pari hyvää kirjaa:

Kustaaa Vilkuna: Isien työ

Toivo Vuorela : Suomalainen kansan kulttuuri

Victor Papanek : Turhaa vai tarpeellista

Terveisin: Oltermanni

Luonnon kosmetiikka
kaunista myös tämän päivän ehostajaa:

Ehostus on liki yhtä vanhaa kuin ihmiskunnan historia. Aluksi sitä käytettiin maagisten ja uskonnollisten menojen värittäjänä, mutta myöhemmin havaittiin, että meikaten ulkonako muuttui miellyttävämmäksi. Aluksi ehostusaineet olivat luonnosta, vasta viime vuosisadan vaihteessa tuli kemiallinen teollisuus avuksi. Tänä päivänä ollaan jälleen palamassa luonnonkosmetiikan pariin. Eikä ihme, onhan ihminen osa luontoa.

Perinteisesti tunnetaan kaksi tapaa, joilla ihoa voidaan kaunistaa: tatuointi eli ihon pysyvä kuviointi ja ehostaminen eli ihon tilapäinen maalaaminen.

Kaunistaminen ei ole kuitenkaan aina rajoittunut pelkästään kasvojen ihon alueelle, vaan on voitu esimerkiksi poistaa muutamia hampaita ja viilata jäljelle jääneet teräviksi ja koristella ne jalokivin. Usein myös korvalehtiä, huulia tai sieraimia lävistettiin ja niihin ripustettiin erilaisia ja -kokoisia koruja aina asuinseudun ja muodin mukaan.

Kevytkenkäiset edelläkävijöitä

Henkilökohtaisen hygienian liittäminen päivittäiseen kauneudenhoitoon on vaihdellut aikakausittain. Joinakin aikoina kehoa ei välitetty pestä viikkokausiin, käytettiin vain sitä reilummin parfyymeita mitä kauemmin aikaa edellisestä pesusta oli kulunut.

Joskus taas hygieniasta on oltu hyvinkin tarkkoja. Esimerkiksi muinaisessa Egyptissä ylhäiset ihmiset pesivät itsensä perusteellisesti aamuin illoin sekä myös aina ennen ja jälkeen aterioinnin. Kaiken kaikkiaan egyptiläisillä kului itsensä hoitamiseen joka päivä tuntikausia. Eikä kuolemakaan voinut keskeyttää tätä huolellista hoitamista: ruumista palsamoitiin yli 70 päivää kallisarvoisin öljyin ja yrthiuuttein ja ihmisen mukana haudattiin kaikki henkilökohtaiset kaunistusaineet ja tarvikkeet kuoleman jälkeistä käyttöä varten.

Eräissä kulttuureissa tavalliset naiset ovat joutuneet elämään kodin seinien ulkopuolella perhettään hoitaen. Vain miehillä on ollut oikeus hoitaa ja hoidattaa ulkonäköään. Poikkeuksena ovat kuitenkin aina olleet ns. kevytkenkäiset naiset, jotka ovat kautta aikojen olleet edelläkäviöitä ja taitojen ylläpitäjiä kauneushoidon alalla.

Ihmeitä, tekevät aineet

Kosmeettisia aineita ja lääkkeitä kaupitteli aluksi yksi ja sama henkilö, joka oli yleensä taitava näyttelijä ja melkoinen huijarikin. Kaupan olevia aineita keuhuttiin ihmeitä tekeviksi ja maailmaa mullistaviksi. Ja jos lupaukset eivät toteutuneet, oli vika myyjän mukaan käyttäjässä eikä suinkaan käytettävässä aineessa.

Eurooppalaisen rohdoskauppiaan tavaravalikoimiin kuului 1600-luvulla kosmeettisten aineiden ja lääkkeiden lisäksi erilaisia täytteitä ja lisäkkeitä. Esimerkiksi pieniä korkkipalloja, jotka laitettiin pudonneiden hampaiden vuoksi kuopalle painuneita poskia pyöristämään, tai pehmeitä tyynyjä, joiden tehtävänä oli pyöristää milloin lantiota, takapuolta milloin taas rintoja aina kulloisenkin muodin mukaan. Rohdoskauppias myi myös naamareita, joita käytettiin varsinkin ulkona liikuttaessa. Saatavana oli joko koko- tai puolinaamareita, nahasta, satiininista tai sametista valmistettuja.

Kauneuspilkkujen käyttö oli laajalle levinnyt villitys 1600-luvun Euroopassa, ja pilkkujen muoto ja sijoituspaikka kasvoilla saattoi kertoa mitä erilaisimpia asioita. Englannissa esimerkiksi whig-puolueen kannattajat pitivät pilkkua oikealla puolella, toryt taas vasemmalla.

Elokuva ehosteiden edistäjänä

Suurin osa kauneudenhoitoon käytettävistä aineista valmistettiin kotona erilaisista luonnontuotteista. Vasta 1600-luvulla yleistyivät rohdoskaupat, ja kosmeettisia aineita alettiin yleisesti kuljettaa maasta toiseen. Viime vuosisadan lopulla aloittivat toimintansa ensimmäiset kosmeettisia aineita valmistavat tehtaot ja samalla halpenivat tuotteiden hinnat niin, että kaikkiin yhteiskuntaluokkiin kuuluvilla ihmisillä alkoi olla varaa ostaa kauneudenhoitoaineita kaupasta.

Ratkaisevasti vaikutti kauneudenhoitoaineiden ja varsinkin ehosteiden käytön yleistymiseen elokuvan esiinmarssi. Meikkaaminen alettiin hyväksyä ja meikkipuodit levisivät nopeasti ympäri maailmaa. Naimattomien naisten työhön meno toi kosmetiikkamarkkinoille aivan uuden käyttäjäryhmän, jolla oli rahaa ostaa suorastaan tulvimalla markkinoille tulevia kosmetiikka-tuotteita.

Värilliset elokuvat toivat ehostukseen uutuutena vielä värisävyt: meikkiä alettiin yhdistellä vaatteiden väriin. Ja vihdoin päädyttiin nykyiseen käytäntöön, jossa meikkimuoti vaihtuu vaatemuodin mukana.

Taikoja ja sammakonkutua

Vanhimpia tietoja suomalaisten kauneudenhoitotavoista ja -aineista saa Elias Lönnrotin kirjasta Suomalaisen Talonpojan Kotilääkäri vuodelta 1838. Siinä Lönnrot kertoo, että maito, kerma ja kurnupiimä ovat hyviä aineita ihonhoitoon ja että erittäin tehokasta on äidinmaito.

Suomen kansan ihannainen oli ennen vaaleaihoinen ja pullukka. Kumpaakin ominaisuutta pidettiin hyvinvoinnin merkinä, olihan vain varakkailla neidoilla varaa syödä hyvin ja mahdollisuus suojata itsensä auringolta. Siispä kaikin tavoin pyrittiin välttämään nykyään niin tavoiteltua auringon rusketusta ja kesakoita. Pois ne sai muurahaishapolla ja ennalta-ehkäisevään hoitoon suositeltiin sammakonkutua.

Multa perisuomalaisia ihonhoitoaineita ovat olleet mm. koivun mahla ja juhannusyön kaste. Entisajan kauneudenhoitoaineiden käyttöön liittyikin usein taianomaisia rituaaleja, joiden uskottiin vaikuttavan hyvin olennaisesti toivottuun hoidon lopputulokseen.

Luonnonkosmetiikalla kauniiksi

Esiäitimme tunsivat hyvin myös luonnonkosmetiikan, ja näitä tietoja ja taitoja kannattaisi tänäkin päivänä eivyttaa henkiin. Useat ihmiset alkavat olla sitä mieltä, että nykyaikainen kosmetiikka on liian keinotekoisista sopiakseen ihmiselle, joka on sentään osa luontoa.

Tietoja eri kasvien hoitavista ominaisuuksista onkin vielä tallella. Esimerkiksi Toivo Rautavaara~~x~~ kertoo kirjassaan Mihin Kasvimme Kelpaavat että peltokortteen lehtiversot ovat tehokkaita ihottumien hoidossa pihappopitoisuutensa ansiosta ja että punakoison lehdistä saa avun monenlaisiin iho-ongelmiin. Edelleen raunioyrtin juurta on käytetty ihotautien parantamiseen ja ruhosipulin mehua voiteena. Tammen oksien kuorta on taas käytetty jalkahien poistoon ja kihokin lehdillä on liuotettu pois liikararpaita ja syyliä.

Isoäitimme käyttivät ihon hoidossaan vuosisadan alussa pääasiassa apteekista saatavia kemikaaleja, joista muutamat kuulostavat tämän päivän "hellävaraisen" ja "allergiatestatun" kosmetiikan käyttäjästä aika hurjilta. Kesakkoja ja maksaläikkiä vaalennettiin vetysuperoksidilla, jota hangattiin bensiinillä puhdistetulle iholle, tai sitten etikkahapolla. Ihomatoja poistettiin spriipesuilla, jotka toistettiin useita kertoja päivässä, tai jodiliuossivelyillä. Alunaliuosta ja kamferispriitä käytettiin yleisesti suurihuokoisen ihon hoidossa.

Virkistävät luonnonnaamiot

Vaikuttaa siltä, että isoäideillämme on ollut vähemmän ihopulmia kuin meillä tänään. Ont tietenkkin ollut sekä liian rasvaisia että liian kuivia ihoja, mutta nykyajan ulkoilman ja elintarvikkeiden epäpuhtaudet samoin kuin kiireisen elämäntyylin aiheuttamat erityisongelmat puuttuivat. Etenkään nyt niin ygieisestä ihon yliherkkyydestä ei tuolloin juuri puhuttu.

Isoäitimme kauneudenhoitovalikoimat olivat vaatimattomat verrattuna nykyisten kemikaliokauppojen täpötäysiin hyllyihin, mutta monia käyttämistämme aineista he eivät olisi ihonsa kunnossapitämiseen tarvinneetkaan. Vesi oli tuolloin yleensä puhdasta ja pehmeää ja riitti yksinkin puhdistamaan ihon, joka oli päivän mittaan likaantunut pääasiallisesti vain ihon omista eritteistä. Ei siis tarvittu erityisiä puhdistusmaitoja ja kasvovesiä.

Isoäitiemme yksinkertaisista kauneudenhoito-ohjeista ovat edelleen käyttökelpoisia esimerkiksi erilaiset luonnonnaamiot, jotka valmistettiin yleensä vihanneksista, marjoista ja hedelmistä. Kasvonaamioina käytettiin kurkun viipaleita, joilla oli ja on virkistava ja vaalentava vaikutus ihoon. Myös soseutetuista mansikoista tai vadelmista saatiin erinomainen pehmentävä naamio. Kanamuna on ollut myös yleisesti käytetty kasvonaamioiden aines: valkuaisnaamioita käytettiin rasvaisella iholla, keltuaisnaamiota kuivalla.

Rasvaista ihoaan isoäitimme hoitivat joskus hiivasta ja sitruunamehusta sekoitetulla tahnalla, joka rauhoitti ihoa ja tasoitti tehokkaasti sen väriä. Etenkin kuivan ihon hoidossa käytettiin hunajanaamiota joko sellaisenaan tai munankeltuaiseen sekoitettuna.

Ruisjauhoilla hiukset puhtaiksi

Niinikään hiustenhoito oli ennen vaatimattomampaa. Hiusten pesuväli oli rasvaisillakin hiuksilla ja kuivilla jopa kuukausi.

Hiustenpesuaine sekoitettiin kotona esimerkiksi liuottamalla saippuaviipaleita pieneen vesitilkkaan. Seokseen saatettiin lisätä vielä pari munankeltuaisea pesutehoa lisäämään, vaalean tukan pesuaineeseen jopa vehuanleseita tai paloöljyä kauniin värin säilyttämiseksi.

Kun hiukset oli pesty ja huuhdeltu huolellisesti, hierottiin vaaleisiin hiuksiin hoitoaineeksi esimerkiksi vaseliinia. Harmaat hiukset huuhdeltiin pesun jälkeen tärkkelyssinellä, jotta ne eivät kellertyisi. Raidalliseksi harmaantuneen tukan sai valkoiseksi, kun hiuspohjaa pesi joka toinen päivä viinispriillä. Tummien hiusten huuhteluaineena on ollut kauan tunnettu.H

Hilseilevään päänahkaan neuvottiin hieromaan kerran viikossa lämmintä oliiviöljyä, jonka jälkeen pään ympärille kiedottiin yöksi liina. Aamulla hiukset piti sitten pestä suopaspriillä tai tervasaippualla. Käsittely uusittiin, kunnes hilse lakkasi vaivaamasta.

Hiusten kuivapesuainekin -ruisjauhot- oli isoäidillä omassa keittiönkaapissaan. Niitä siroteltiin rasvaisiin hiuksiin ja päänahkaan, ja viiden minuutin kuluttua tukka harjattiin puhtaaksi.

Pirkka 13/80

Jäsenmaksu vuodelle 1982 on 30 mk

Liittymismaksu on saman vuoden jäsenmaksu

Sodan tai rauhan palveluksessa asevelvollisuuttaan suorittavat 15 mk

Pankkisiirto on lähetetty kaikille joiden pitäisi maksunsa maksaa

Merkitkää pankkisiirtoon myös henkilötunnuksenne

Kiitos kaikille jo maksunsa hoitaneille

SURVIVAL KILTA R.Y. Jäsenluettelo 1/1982

Aalto Sakari Pohjoispuisto 4 A 14 28100 Pori 10	Heikkinen Pentti Koivulankatu 10 A 26200 Rauma 20	Koskinen Tarja Kalmonkatu 13 33560 Tampere 56
Aaltonen Turkka Eteläpoikkikatu 22 28200 Pori 20	Helminen Matti Rietinpuisto 13 As.6 05800 Hyvinkää	Kuivalainen Pia Vainiola 28400 Ulvila
Back Rune Kasityöläiskatu 9 b 20100 Turku 10	Ikonen Tarja Luuvaniementie 6 C 90 00350 Helsinki 35	Kujansuu Jouni Karpalohovi 1 21530 Paimio
Brandt Juha Tikantie 21210 Raisio AS.	Isaksson Juhani Karankokatu 4 A 5 53810 Lappeenranta 81	Kurki Sakari Mäntykaari 16 21110 Naantali 2
Cedercreutz Carl Pikkulammenkatu 7 £ 33710 Tampere 71	Jansson Jaana Lumikintie 4 D 228 00820 Helsinki 82	Kuurre Teuvo 38750 Veneskoski
Grönlund Jaana Porvarintie 7 E 44 00750 Helsinki 75	Kakko Iiro Töölöntorinkatu 3 B 41 00260 Helsinki 26	Kaaria Juha Nostoväenkatu 9 20350 Turku 35
Haapala Jari Kuninkaanlahdenkatu 2 28100 Pori 10	Karola Riitta Runeberginkatu 61 C 62 00260 Helsinki 26	Lappalainen Lasse Lokikuja 5 17300 Vääksy
Haapanen Marita Rasulankatu 3 33730 Tampere 73	Keto-Seppälä Katariina Riihikedonkuja 44 28130 Pori 13	Laurila Merja KP 6 61800 Kauhajoki
Harilo Matti Kekanahontie 19 14200 Turenki	Kiljunen Hanna Tienhaarankatu 10 B 05820 Hyvinkää 2	Lemström Jaakko Terveystalo 28260 Harjunpää
Haukioja Jouko Rautatienpoikkikatu 2 c 28130 Pori 13	Koivisto Jari Purjeentie 4 A 5 28190 Pori 19	Louhimo Jaana Itsenäisyydenkatu 54 28100 Pori 10

Malin Erkki Eerikinkatu 20 B 25 00100 Helsinki 10	Rauhalahti Juha Paalikatku 13 33400 Tampere 40	Westermarck Mika Raitatie 3 02270 Espoo 27
Matin Raimo Isonvillasaarentie 3 G68 00960 Helsinki 96	Saanilahti Pentti Hevoshaankatu I B 5 33560 Tampere 56	Vilkman Pertti Haukitie 8 45160 Kouvola 16
Maula Eliisa Kylännevantie 16 F 104 00320 Helsinki 32	Sahari Taru 04480 Haarakjoki	Ylivarvi Esa Kettumäentie 7 13600 Hämeenlinna 60
Meriläinen Kaisu Marjatanpolku 7 A 5 87200 Kajaani 20	Salonen Pekka Orivedenkatu 12 A 23 33720 Tampere 72	Fält Lars Blåbärsstigen 14 A 54600 Karlsborg Sverige
Mustonen Jim Rantatie A 3 A 6 02470 Upinniemi	Siropää Heikki Palokankaantie 37 D 45200 Kouvola 20	
Myllyniemi Anu Katariinankatu 7 A I 28100 Pori 10	Terho Outi Tahmelankatu 36 33250 Tampere 25	Survival News postitus ed. lisäksi
Mäki-Hokkonen Heljä Kotkankatu 8 A 8 00510 Helsinki 51	Tuominen Kirsti Tiirantie 6 B 19 28450 Vanha-Ulvila	Satakunnan Partiolaiset Hallituskatu 3 28100 Pori 10
Mäkinen Kari Suulotintie 15 28610 Pori 61	Törrönen Mervi Mikkolantie 8 28130 Pori 13	
Nenonen Veikko Malminkatu 32 D 00100 Helsinki 10	Törrönen Timo Mikkolantie 8 28130 Pori 13	
Niemi-Nikkola Sari Aninkatu 23 6100 Kauhajoki	Vainio Timo Kissanmaankatu 22 D 64 33530 Tampere 53	

PÖYTÄKIRJOISTA POIMITTUA:

Survival Kilta ry:n kevätkokous Tammen tilalla Kullaalla maaliskuun 13. päivänä 1982. Läsnä Sakari Aalto, Turkka Aaltonen ja Erkki Malin

5 §

Vuoden 1981 toimintakertomus:

Puheenjohtaja esitteli kertomuksen Survival Kilta ry:n toiminnasta -päätapauksena jälleen IX Survival Test 25.07.-01.08.81 Pitkäkari Merikarvian edustalla. Kurssilaisia 26, vakinaisia kouluttajia 6 +lukuisa määrä muita luennoitsijoita ja vierailijoita. Testin johtajana Raimo Malin.

-maaliskuussa käytiin lapissa tutkimassa Karapuljua. Johtajana Timo Vainio.

-edustus Erävaelluksen SM-kisoissa 08.10.-11.10.81
9. Iiro Kakko/Survival Kilta ry ja Raili Haataja/Kajaanin Latu muita kiltalaisia hienosti mukana:
12. Juhani Isaksson
15. Pertti Vilkman

-syyskokous 28.11.81 Vihdissä Toimen Pojat ry:n kämpällä läsnä 19 asianharrastajaa.

-koulutuspäivät 27.11.-30.11.81 samassa paikassa

-Test-81 meeting 28.11.81 Takkulassa. 19 henkilöä.

-Kevätkokous 17.05.81 Helsingissä Toimen Pojat ry:n kämpällä. paikalla 6 asianharrastajaa.

-jäsenmaksunsa maksaneita vuoden 81 lopussa 37 henkilöä

-Survival News ilmestynyt 3 kertaa

-Johtokunta kokoontunut 8 kertaa

-P.Saanilahti 50 v.05.10.81.

-M.Helminen 50 v.14.10.81

-informaatiotilaisuus killan toiminnasta Rajamäellä 23.02.81

-pieni koulutustilaisuus Nuuksiossa Toimen Pojille

Toimintakertomus hyväksyttiin yksimielisesti.